

НАЦІОНАЛЬНА ТА РЕГІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Метою курсу є вивчення сучасних викликів та загроз безпеці на національному й регіональному рівнях, а також механізмів їхнього попередження та подолання; набуття знань необхідних для формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності СЗ «Міжнародні відносини» компетентностей спрямованих на аналіз впливу глобалізаційних процесів на систему безпеки держав і регіонів, дослідження стратегій забезпечення національної безпеки, ролі міжнародних організацій, регіональних безпекових структур та механізмів колективної безпеки. Особлива увага приділяється сучасним загрозам, таким як гібридні війни, тероризм, кібербезпека, енергетична безпека, екологічні ризики та проблеми міграції тощо.

Міжпредметні зв'язки. Курс «Міжнародні конфлікти та гуманітарний чинник у світовій політиці» має безпосередній зв'язок із такими дисциплінами, як: міжнародна безпека, міжнародні відносини та світова політика.

Програмні результати навчання:

знати: теоретичні основи національної та регіональної безпеки в умовах глобалізації; основні загрози та виклики безпеці держави та регіонів (військові, економічні, екологічні, інформаційні, кіберзагрози тощо); механізми забезпечення національної безпеки: політичні, правові, економічні, військові та дипломатичні інструменти; роль міжнародних та регіональних організацій (ООН, НАТО, ЄС, ОБСЄ) у забезпеченні безпеки; правові засади національної та регіональної безпеки (міжнародні договори, національне законодавство, стратегії безпеки); сучасні форми міжнародної співпраці у сфері безпеки, механізми колективної безпеки; вплив глобалізаційних процесів на суверенітет держав та їхню безпекову політику.

вміти: аналізувати загрози та виклики національній і регіональній безпеці в умовах глобалізації; оцінювати ефективність національних і міжнародних механізмів безпеки; застосовувати знання з міжнародного права та національного законодавства для розробки стратегій безпеки; використовувати методи стратегічного аналізу та прогнозування для оцінки ризиків і розробки заходів реагування; працювати з аналітичними матеріалами, правовими актами та офіційними документами, що регулюють сферу безпеки; вести переговори та комунікувати у сфері міжнародної безпеки, співпрацювати з державними органами, міжнародними організаціями та громадським сектором.

володіти: міжнародними договорами, що визначають принципи мирного врегулювання конфліктів (Статут ООН, Гельсінський заключний акт, Женевські конвенції та їхні Додаткові протоколи); резолюції та рішення міжнародних організацій (ООН, ОБСЄ, ЄС, НАТО) щодо запобігання та врегулювання конфліктів; документи, що регулюють захист прав людини під час збройних конфліктів (Загальна декларація прав людини, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Конвенція про статус біженців).

Змістове наповнення навчальної дисципліни:

Теоретико-методологічні засади національної та регіональної безпеки: Поняття, сутність і структура національної та регіональної безпеки; Основні концепції та теорії безпеки в умовах глобалізації; Класифікація загроз безпеці: традиційні та нетрадиційні виклики.

Основні загрози національній та регіональній безпеці: Військово-політичні загрози: конфлікти, агресія, тероризм; Економічні загрози: кризи, санкції, енергетична безпека; Кібербезпека: загрози інформаційній безпеці держави.

Механізми забезпечення національної та регіональної безпеки: Державна політика у сфері безпеки: стратегічні документи та правове регулювання; Система національної безпеки: органи влади, силові структури, спецслужби; Колективна безпека: роль міжнародних та регіональних організацій (ООН, НАТО, ЄС, ОБСЄ).

Регіональні особливості безпеки: Європейська система безпеки: виклики та механізми захисту; Безпека на пострадянському просторі: конфлікти та геополітичні інтереси; Близькосхідний регіон: боротьба за ресурси та релігійні конфлікти.

Перспективи розвитку національної та регіональної безпеки: Стратегії запобігання конфліктам та забезпечення стабільності; Роль міжнародного права та судових органів у забезпеченні безпеки; Виклики та перспективи міжнародного співробітництва у сфері безпеки.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 5 кредитів ЄКТС.